

»Medens Europa rettede sine tusinde Millioner Facettøjne paa os og med Uro spurgte, om Kvinderne i den finske Landdag havde »evnet at vende Jordens Akse«, saa sad mine Landsmænd roligt og stille og samarbejdede med os i Udvalg og ved Møder. Det forekom os alle at være en aldeles naturlig Sag uden Ovationer eller Demonstrationer. Vor Følelse af Tillid til Mændenes Retsind voksede under det fælles alvorlige Arbejde. Og vi kunde henvende os til dem som til Kammerater og Venner, naar det gjaldt om at blive indviet i det ene eller andet af Statslivets indviklede Maskineri. Den Tone af Velvilje, Oprigtighed, Finhed og Opmuntring, som mødte os under Samarbejdet i den Partigruppe, som jeg tilhører, har bekræftet min Tro paa, at det er paa Samarbejdets, ikke Mistænksomhedens og Separatismens Vej, at Kvindens Indflydelse og Arbejde kan blive af Betydning for Lovgivningen. Og under Arbejdet i Udvalgene, sammen med Mænd fra forskellige Partigrupper, har Ligestillethed raadet. Kvinderne har ikke haft Grund til at føle sig tilsidesatte eller paa nogen Maade behandlet med mindre Hensynsfuldhed. Kun Meningsforskelligheder har været afgørende, naar Sagerne debatteredes, kun Kapaciteten, hvor det gjaldt Besættelse af Pladserne i Udvalg, Delegationer o. l.

Jeg tvivler ikke om, at der findes Tendenser blandt Kvindefraktioner i Finland, der finder det heldigere om Kvinderne dannedesærlige Partier baade ved Valgene og i Landdagen. Men hos os er en saadan Sammenslutning utænkelig, fordi Kvinderne indenfor Landdagens største Parti lige saa umuligt kan og vil samarbejde med de borgerlige Grupperes Kvinder, som disse kan samarbejde med hine paa Grund af den forskellige Opfattelse af, hvad Kvindernes og Samfundets Vel kræver.

Vera Hjelt har ogsaa udarbejdet en Statistik over Kvindernes Arbejde i Landdagen fra 1907—10 for med Talledes Objektivitet at kunne imødegaa »uvederhæftige eller fjendtlig sindede« Udtalelser om dette. Vi ser af denne Statistik, i hvilke Udvalg Kvinderne

har haft Sæde, hvilke Motioner, der er fremkommet paa deres Initiativ og om hvilke Spørgsmaal; Kvinderne har ytret sig i Forsamlingen.

Forfatterinden fremhæver Betydningen af Udvalgsarbejdet. »Den, som sjældent udtaler sig i Forsamlingen, kan alligevel i langt højere Grad have paa-virket Lovgivningen end den, som har holdt mange og lange Taler. Naar man derfor spørger: »Hvad har de finske Kvinder udrettet i Landdagen?« saa er dette ikke let at besvare. Bedst kunde man vel svare: »Det samme som Fler-tallet af Mænd.« Enhver virker efter sine Interesser og sine Kundskaber; det er umuligt — da der ikke føres Kontrol over Udvalgsarbejdet — at paavise den enkeltes Indflydelse paa det ene eller det andet Spørgsmaal.

— — —

Vera Hjelt slutter sit Foredrag med følgende Ord: »Mændene har ikke i det politiske Samarbejde med Kvinderne svigtet det Standpunkt, som de indtog i 1906. Hvorvidt Kvinderne paa deres Side har bestyrket denne Tillid, er jeg ude af Stand til at udtale mig om. Jeg tror dog paa Grund af flere Udtalelser at kunne nære den Forhaabning, at de kvindelige Medlemmers Landdagsarbejde ikke har været en Skuffelse. Hver tænkende Landdagsmand i Finland véd, at han ligesaa lidt som Kvinderne er den uuværende Situations Herre, hvad Reformbestræbelserne angaar. Han ved ogsaa, at Etikammersystemet med lige Valgret og Valgbarhed for alle, ved Siden af den Fordel at opdrage et helt Folk til politisk Vaagenhed og Ansvarsfølelse, tillige maa tilføre Repræsentationen en tung Last af mindre produktiv Arbejdskraft, som kræver sin Tid til Udvikling. Hvorvidt der af denne »Last« skulde findes en større Procent blandt Kvinderne end blandt Mændene, kan næppe bevises. Den finske Landdag gaar Udviklingens Gang under særegne Omstændigheder. Jeg hører til dem, som tror paa, at Morgenrøden engang skal gry for os og kaste sit varme Lys over et lille Folk paa »godt og ondt« som vil virkeliggøre den sunde demokratiske Brodertanke i Liv og Gerning.

Processionen i London

d. 18. Juni.

Ved den store og nu saa verdensberømte Kvindeprocession i London den 18. Juni gjordes nogle svage og mislykkede Forsøg fra Antistemmeretskvindernes Side paa at modarbejde Stemningen. En Time før Kvindernes Tog drog frem, marscherede en Skare uniformerede Ynglinge under flagrende engelske Faner og Musik igennem Piccadilly; de skulde minde de ventende Tilskuerskarer om, at Landets Forsvar er Mænd og ikke Kvinder. Bag dem slæbte sig trætte og sløve ca. 100 »Sandwichmen« bærende store Plakater paa Mave og Ryg med Ordene: »Kvinder vil ikke have Stemmeret.« Men ved Siden af hver eneste »Sandwichman« vandrede unge, lysklædte Piger, der uddelte Flyveblade: »Kvinderne vil have Stemmeret.« Hvem der havde Folkestemningen med sig, var let at se. Med Begejstring og Andagt modtoges de 40,000 Kvinder, der dannede Toget, ligesaa Jarlers og Lords Døtre og Hustruer til den udslidte fabriksarbejdende Kvinde.

I Spidsen for Toget rider Henry Drummonds Enke; hun kaldes »Generalen«; tusinder af Hurraraab modtager hende; efter hende rider, udklædt som Jeanne d'Arc, den unge skønne Miss Annan Bryce og derefter til Fods Mrs. Pankhurst og Miss Christabell Pankhurst i sin akademiske Kappe; derefter 700 Kvinder, som har gennemgaaet Fængselslivets forskellige Torturer for den store Sags Skyld.

Universitetet er talrigt repræsenteret; endogsaa det teologiske Fakultet er repræsenteret med 50 Præster i Ornat.

Den historiske Afdeling af Toget vækker vild Jubel blandt Tilskuerne, der vinker og jubler fra Vinduer, Tage, Balkoner, Omnibusser og Drosker. I skønne Fortidsdragter drager frem Midelalderens Kvinder, der kaldtes til Rigsdagen, Kvinder, som havde Sæde i Parlamentet under Edward den 1stes Regering — 1362. Verdensberømte Navne som Florence Nightingale, Lydia Becker og Grace Darling personifi-